

Izhaja vsako soboto
in je za naročnike „Našega
Lista“ v kamniškem okraju
brezplačen.

Kamničan

Oglasi se računajo
tristopna petit-vrsta po 10 v.
za enkrat, za večkratno ob-
javljenje po dogovoru.

Kamniška Bistrica in nje uprava.

(Nadaljevanje.)

Kakor je politika pametna in celo potrebna v javnem življenju, tako je neumna in neumestna v gospodarskih društvih. Res je že čas, da bi se ločila politična in gospodarska društva in bi se v poslednjih razmotrivala samo gospodarska vprašanja, toda pri naših razmerah je to izključeno in res je marsikdaj neizogibno, da odločujejo politični momenti v teh društvih. Saj se ustanavljajo razna gospodarska društva samo zaradi tega, da pride do veljave politična moč te ali one stranke. Ravno to je pa tudi vzrok, da ne pridemo v gospodarskem oziru naprej, da nimamo Slovenci svoje industrije in da imajo vsa boljša podjetja le tujci v rokah, kateri nas za plačilo pritiskajo ob tla in nas zaničujejo. Prepad med strankami je danes že tako velik, da je nemogoče premostiti ga, a če bi bila resna volja onih, ki vedno pridigajo, da jim je napredek in korist ljudstva nad vse, naj bi bili ti mogotei obeh strank prvi, ki bi si na gospodarskem polju podali bratske roke in bi ločili politična in gospodarska vprašanja, kajti le na ta način bi bilo mogoče, da se Slovenci osamosvojimo in mi sami od narave nudene izkoriščamo lepote in vsestranski ugodnosti naših pokrajin. Ker je pa to le pobožna želja posameznih fansastov, kakor se bo marsikdo izrazil, ostane še dolgo časa vse pri starem, pa tudi pri starem izkoriščanju naših krajev in nas samih po tujcih. Edino, kar se danes še ne vlačí na politično polje, je denar v gotovini, pri tem vsakdo poreče: klerikalca denar ravno toliko plača kakor liberalčev, toliko daleč že ne sega več razsodnost, da so ravno gospodarska društva ustanovljena zaradi denarnega vprašanja ali bi pravzaprav samo zaradi tega morala obstati. Nekoliko kritike ne škoduje, četudi ne spada naravnost k temu vprašanju, a ker odločujejo tudi pri korporaciji le politični momenti, smo si jo dovolili in preidemo zopet k vprašanju samemu.

Naj naštejemo poleg Kriškega še nekatera veleposestva, ki se lahko primerjajo s korporacijskim posestvom. Kot vir navajamo deželno desko.

Viktor Goriani v Peščeniku ima 2100 oralov posestva, katero oskrbujejo 1 nadgozdar, 1 gozdar in 2 gozdarska pristava.

Baronovka pl. Gagern ima 3000 oralov posestva in za oskrbo nastavljene: 1 nadgozdarja, 1 kontrolorja, 3 gozdarje in 4 gozdarske čuvaje.

Grof Lanthieri v Vipavi 4300 oralov in 1 nadgozdarja, 1 gozdarja, 1 gozdarskega pomočnika in 3 gozdarske čuvaje.

Posestvo grofa L. Auersperga meri 5040 oralov ter ga opravljajo 1 nadgozdar, 1 gozdar, 1 uradnik-kancelist, 1 gozdni pomočnik in 13 gozdarskih in lovskih čuvajev.

Dr. K. Born 10.710 oralov ter 1 nadgozdarja, 2 gozdarja, 5 gozdarskih čuvajev, 1 gozdnega pomočnika in 2 lovca.

Herman princ Waldenburg-Schönburg na Šneperku ima posestva 16.337 oralov, katero oskrbuje 1 nadgozdar, 2 gozdarska upravitelja, 1 gozdarski geometer, 1 gozdarski tajnik, 4 gozdarski pomočniki, 2 gozdarja in 19 gozdarskih čuvajev.

Ako izvzamemo posestvo barona Borna in princea Waldenburg-Schönburg in primerjamo velikost teh posestev, najdemo, da so vsa več kot za polovico manjša nego je posestvo naše korporacije, navzlic temu pa imajo vsa posestva več oseb za oskrbovanje nastavljenih nego naša Bistrica.

Korporacijskemu posestvu bi se dalo primerjati, kar se tiče velikosti, le še posestvo barona Borna, katero je pa tudi še toliko manjše od Bistrice, a ima nastavljenih 11 uradnikov in čuvajev, — Bistrica pa ima 3 osebe, to je 1 uradnika in 2 čuvaja; ali ni to velikanska razlika?

Zadnje omenjeno posestvot. j. princ Waldenburg-Schönburg meri nekaj nad 5000 oralov več, bilo bi toraj za poldrugo korporacijsko posestvo, upravlja ga pa 30 oseb.

(Dalje prih.)

Iz Domžal. To je bil pri nas v soboto 17. t. m. zopet haló, seveda od nemške strani! Naši tirolski prijatelji so imeli v nemški restavraciji pri kolodvoru, katera je kakor znano last g. Stareta slikarja v Ljubljani in navidezno Slovenca, veliko pijančevanje pod imenom „Herbstliedertafel“. Popivali in heulali so za žive in mrtve vso dolgo noč in zjutraj, ko so pošteni kristjani šli v cerkev, srečavali so jih čudne postave dvomljive vrednosti in ne gotovih korakov. Iz njihovega trkljanja razvidel je vsakdo, da so se vso noč izborno zabavali, seveda po svoje kakor se ti

nemški kulturonosci le morejo. Ne vem, kako bi tirolski gospodje šele razsajali, da so imeli v svoji sredi nepozabnega in visoko spoštovanega šulvereinskega učitelja Witzanija, kateri je bil sicer glava svojih sorojakov in prvi „Kämpfer für die deutsche Kultur“. Da, da, kako je on razumel širiti to blaženo in po celem svetu slovito, pri nas in pri vseh dostojnih ljudeh pa razupito kulturo, to je dejanski dovolj dokazoval. Ubožček je prišel preveč v konflikt z obstoječimi postavami, tako da ga niti mogočni Tirolci niso mogli več ščititi, četudi bi ga silno radi. Zavest, da sedi ta domišljavi nemški bog v zaporu deželnega sodišča, je naše Tirolce še nekoliko žalostila in jih spominjala njihove blamaže, sicer bi bili na tej svoji veselici gotovo samega veselja zbesneli. Pa, saj res ni šala, v enem samem letu zgubiti kar dva mogočna in čislana pristaša, ki sta vsled svojih velikih (ali pa nesramnih) činov vsega spoštovanja vredna. Sicer pa ne verjamem, da bi Tirolci sploh še imeli kaj čuta do sramote. Vsakdo drug bi ne nastopal tako provokatorično in ošabno, ako bi v enem samem letu doživel na lastnem telesu take škandale. Naše Tirolce da ni čisto nič sram, kar pač dovolj jasno dokazuje, pa jim je zamrl vsak boljši čut. Drugi dan v nedeljo zbrala se je tirolska gospoda v neki gostilni na Viru, tam je popivala in si tolažila morečo boleost za fino izobraženim Witzanijem. Pravijo, da ga bodo zopet nastavili, čim dostoji zaslužen kaznen. Jaz sem pa radoveden, ali bo duhovska in deželna gosposka v to tudi res privolila; pri nas so celo nemogoče stvari možne. Gostilničarja na Viru so Tirolci izborno izkoristili, no saj jim je pa tudi sam rad prepustil svojega konja, da so ga pojali in se vozili od doma in zopet domu. Nekemu Berglesu se je tako mudilo na pijančevanje, da je podil konja in opletal po njem z bičem kakor brez uma. V drugem kraju bi morda tudi v takem slučaju se kdo našel, ki bi protestiral proti takemu trpinčenju živali, pri nas smejo različni Berglesi delati kar hočejo. — Tevtonske veselice udeležili so se tudi nekateri Slovenci, ali ni to naravnost naroden škandal?! Seveda ima vsak drug izgovor, eden se ne sme, drugi se noče zameriti, tretji gre zopet na veselico, da bi si privabil goste, četrti zopet iz drugega vzroka. No, res je prav lepo: če te kdo bije po levem licu, nastavi mu še desno!

V Domžalah snujejo bralno društvo, ki bo ob enem tudi pevsko društvo. Zanimanje za to novo narodno in za cele Domžale potrebno pa tudi pomembno društvo je veliko. Pravila se bodo v kratkem predložila v pregled deželni vladi in upati je, da bo v kratkem mogoče sklicati ustanovni shod.

Trikrat požar v enem tednu so imeli v Mengšu in njega okolici. V nedeljo ponoči je ob 11. uri začelo goreti pri Antonu Orlu p. d. Rajevcu. Nekateri pravijo, da je zažgal domač sin, kar je pa skoro izključeno; večina ljudij pa je mnenja, da je ogenj zanetila hudobna roka. Pogorel je pod, svisli, šupa in

svinjak, posestnik je bil zavarovan za 1200 kron, a škode je več kot še enkrat toliko. Gasilno društvo je delovalo po „svojih močeh“. — V ponedeljek je gorelo pri Janezu Lapu v Topolah. Temu revežu je pogorelo vse, pod, hlev, šupa, svisli, vse kmetijsko orodje, dalje vozovi in drugo. Zavarovan je bil za stavbe in krmo za 1400 kron, škodo pa cenijo na 3800 kron. Gasilno društvo je prišlo na lice mesta, a prepozno. — V četrtek je začelo goreti ob 5. uri zjutraj pri Fr. Hribarju p. d. Tišlerju v Mengšu. Kakor najbrže povsod, tako je tudi tukaj zanetila hudobna roka, kajti začelo je goreti sredi poda, katero dejstvo samo izključuje nesrečo ali neprevidnost. Hudobnež mogel je le na ta način izvršiti svoj zločin, da je vrgel gorečo žveplenko skozi malo odprtino na podu v suho slamo. Pogorela je drvarnica, 3 šupe in pod, dalje veliko kmetijskega orodja, barva za slamnike, katero je imel shranjeno v sodu, stopilo se je tudi mnogo cinka. Škoda znaša okoli 4000 kron, zavarovano pa je bilo za 1600 kron. K Tišlerju je prišlo gasilno društvo brez vse potrebe, ker dospelo je na lice mesta šele, ko je bilo vse pogašeno. V Mengšu so ljudje silno ogorčeni zaradi počasnega obračanja gasilcev, saj se pa mengiški gasilci brigajo tudi za vse drugo, le za to ne, kar bi moral biti njihov poklic. Za prepotrebne vaje se sploh nihče ne zmeni, in kadar kje gori, se gasilcem nikamor ne mudi, menda so že preveč navajeni požara, saj pa tudi res vsak čas kje gori. Lahko si mislimo, kaka zbeganost vlada pri požaru, če celo gasilci ne store svoje dolžnosti, kakor se je to ravno v zadnjem slučaju zgodilo, kjer je bilo treba reševati tudi ljudij; ponesrečenčeva žena se nahaja komaj dva dni v otročji postelji. — Orožniki so zaprli dve osebi, ki sta osumljeni, da sta zanetili požar.

Proračun mesta Kamnik za l. 1907 leži na vpogled v občinski pisarni.

Velik koncert priredi kamniški Salonski orkester v soboto dne 1. decembra v veliki dvorani Narodne čitalnice v Kamniku. Na bogatem vspredu bodo tudi skladbe domačega skladatelja g. Adamiča, učitelja na tukajšnji deški šoli. Zabavo pospešil bode tudi komični prizor, katerega bode priredil in uprizoril s spremljevanjem orkestra g. Alojzija Benkovič. Po vspredu bode ples. Ker se vrši koncert na zadnji dan pred začetkom adventa, bode posebno zadnja točka z veseljem pozdravljena. Natančni vspredu priobčimo prihodnjič.

Prijateljici „Kamničana“, ki nam je poslala duhteč šopek vijolic in lepo razevelo snežnico s svojega vrta, v dokaz, da se nam hoče sicer neprijetna zima prikupiti, oznanjujoč svoj letošnji prihod s toplimi pomladanskimi dnevi, — prav lepa hvala!

Smrt žganjarja. Pretečen petek so našli mrtvega na neki pešpoti v Dobu 62let starega posestnika Antona Opaškarja doma iz Gorjuše v brdskem okraju.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 26 v. je dobil Ivan Aleš iz Kleč pri Kamniku, ker je z lastno smrtno nevarnostjo rešil Frančiško Šuštar iz vode.

Listnica. Gospodični v Mengšu. Lepa hvala za prijazno sporočilo, se priporočamo.

Oklic.

E 410/6
8

Dne 5. decembra 1906 dopoldne ob 10. uri se bode pri podpisnem sodišču, soba št. 9, vršila dražba posestva pod vl. št. 4 k. o. Repnje, obstoječega iz hiše št. 23 v Repnjah in 30 zemljiških parcel v skupni meri 21 ha 44 m². Cenilna vrednost 12.622 K 69 h, najmanjši ponudek 8489 K 12 h, ponudbe pod tem zneskom se ne sprejemajo.

Več se poizve pri podpisnem sodišču.

C. kr. okrajna sodnija v Kamniku

odd. II., dne 15. novembra 1906.

Veliko zalogo manufakturnega in špecerijskega blaga

priporoča na debelo in na drobno

KAROL SKALA, trgovec v Kamniku.

Kupujem za tvrdko **lv. Knez fižol, oves**, različna žita v vsaki množini in plačujem po **najvišjih cenah.**

Jos. Jezernik
Stob pri Domžalah.

Vsakovrstne krste, kakor tudi kovinaste za v rakve
priporoča

26-10

Julij Weibl

Pogrebni zavod.

umetni mizar v Kamniku na Šutni.

Nadalje priporoča svojo zalogo pohištva. Izvršuje tudi mizarska stavbna in sploh vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Izvršitev točna. Cene zmerne.

Javna ljudska knjižnica.

Naša Narodna Čitalnica je spremenila svojo knjižnico v javno ljudsko. Ta **knjižnica je odprta vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne in vsak četrtek od 1. do 2. ure popoldne.** Med temi urami izposojujejo se knjige vsakemu, kdor jih zahteva, vendar se pa mora dotični podvreči določbam in z lastno-ročnim podpisom potrditi, da je prečital pravila, ki so tiskana na vsaki izkaznici. Širšemu občinstvu jih podajemo tukaj:

Knjige se izposojujejo le na izkaznice, ki so dobe pri knjižničarju po 10 vin. Na eno izkaznico se posodi ena, na dve tri knjige naenkrat. Za vsako izposojeno knjigo je plačati 4 vin. Nabrani denar se porabi za nakup in vezavo novih knjig. Čitalniški udje so pristojbin prosti. Želeti pa je, da tudi oni prispevajo, da se more knjižnica čim preje izpolniti. Kdor izkaznico izgubi, ne more več na nje zahtevati knjig. **Knjige se izposojujejo na 14 dni.** Ta rok knjižničar lahko podaljša, ako se čitalec prej pri njem

oglasil. Če sicer tekom tega časa ne vrne izposojenih si knjig, ga opomni knjižničar na dolžnost po dopisnici, ali pa po odposlaneu. Kdor teden na to še ni vrnil knjige, se lahko toži. Izposojevalec se zaveže plačati vse stroške ter povrniti polno ceno vovih knjig. Tudi jamči, da povrne škodo izgubljenih in pokvarjenih knjig. Vsled tega naj skrbno ravna s knjigami, naj ne piše po njih, jih ne maže in tudi drugim ne izposojuje.

Spominjajte se Društvenega doma!

Stanje hran. vlog:
nad
1,450.000 K

Mestna hranilnica v Kamniku

Rezervni zaklad:
nad
25.000 K

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina kamniška z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. **Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.**

Hranilnica sprejema tudi hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se pri tem obrestovanje prekinilo.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštne hranilnice račun št. 856.422.

Posojila se dajejo na zemljišča na 5% obresti in na amortizovanje v 36letni ali krajši dobi, tako da poplača dolžnik posojilo 100 K v teku 36 let popolnoma, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta z obrestmi vred 3 K.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Jos. Klemenčič v Kamniku.

Jelina
Mest
se prodaja v trgovini
ESTOS

= Velika zaloga vsakovrstne
opeke (falz - cegla)
iz raznih velikih tovarn
pri Fran Pečniku v Domžalah.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Trgovina s špecerij-
skim blagom

E. HAJEK

Kamnik, Glavni trg 23
priporoča vsaki dan sveže kuhano

šunko,
čajno maslo (Teebutter),
delikatese sploh in vse
vrste mineralne vode.

Izbornno vležano pivo v
sodčkih in steklenicah
priporoča

pivovarna Julij Stare
v Mengšu. || Vsa naročila se
točno izvršujejo.

Tovarna kisa
Marija Stare v Kamniku.

Priznано izboren kis (jesih)
se vsakemu trgovcu in gospo-
dinji najtopleje priporoča. =